

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของการประเมินโครงการ

ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่ขับเคลื่อนโดยภูมิปัญญาและนวัตกรรมในอีก 20 ปีข้างหน้า จึงจำเป็นต้องมีการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง มีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพ คนไทยในอนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้าน มีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มีธรรมาภิบาล อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และมีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษ และภาษาที่ 3 อนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การเป็นคนไทย ที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการเกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง (ราชกิจจานุเบกษา, 2561: 30)

แผนการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาภายใต้ยุทธศาสตร์หลักที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เพื่อให้แผนการศึกษาแห่งชาติบรรลุเป้าหมายตามจุดมุ่งหมายวิสัยทัศน์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง คือ ยุทธศาสตร์ที่การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้มีเป้าหมายคือ ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย ทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีตัวชี้วัดที่สำคัญเช่น ผู้เรียนที่มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น ผู้เรียนทุกระดับ การศึกษามีพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความมีวินัยและมีจิตสาธารณะเพิ่มขึ้น สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่าขึ้นไปที่จัดกิจกรรมสะท้อนการสร้างวินัย จิตสาธารณะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มขึ้น คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน แหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน นวัตกรรม และสื่อการเรียนรู้มีคุณภาพและมาตรฐาน ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ระบบและกลไกการวัด การติดตาม ประเมินผลมีประสิทธิภาพ ระบบการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้มาตรฐานระดับสากล ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน และยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีเป้าหมายคือ คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ หลักสูตร แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: ช-ฐ)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 มาตรา 23 บัญญัติให้การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคมได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย และระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ความรู้ ทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา, 2562: 6-7)

นอกจากนี้แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ.2560-2579 มีเป้าหมายเพื่อผลิตและพัฒนาผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพครอบคลุมอย่างน้อย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ พฤติกรรม ลักษณะนิสัย และทักษะทางปัญญา ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ได้แก่ ความรู้และทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การประยุกต์ใช้ ตัวเลข การจัดการและการพัฒนางาน ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ได้แก่ ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในสาขาวิชาชีพสู่การปฏิบัติจริง รวมทั้งประยุกต์สู่อาชีพ โดยมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง คือ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการอาชีวศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคนด้านการอาชีวศึกษา เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านการอาชีวศึกษาให้มีทักษะ และการจัดการอาชีวศึกษายังมีค่านิยมที่เป็นเป้าหมายหลักในการปลูกฝังที่สำคัญ 4 ประการได้แก่ คุณธรรม คุณภาพ ความร่วมมือ ความเป็นมืออาชีพ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ที่เป็นความคาดหวังตามเจตนารมณ์ของการจัดการอาชีวศึกษาคือ ผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ มีคุณธรรม คุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาประเทศ โดยมีพันธกิจเพื่อให้การจัดการอาชีวศึกษาให้บรรลุผลตามวิสัยทัศน์ที่กำหนด จึงมีภารกิจที่ต้องดำเนินการคือ ยกกระดับคุณภาพและมาตรฐานการผลิต และพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ และการประกอบอาชีพอิสระให้มีคุณภาพได้มาตรฐานในระดับสากล มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560: 1-2) จากที่กล่าวมาจากแผนการศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาการอาชีวศึกษาได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นคนดี และคนเก่ง เพื่อให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษามีขีดความสามารถในการแข่งขัน ทั้งทักษะหลัก และทักษะการทำงานตามตำแหน่งหน้าที่ ด้วยวิธีการหรือรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อผลิตพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพได้มาตรฐานสากล เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประเทศตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นทั้งคนดีและคนเก่งของสังคม ชุมชน และประเทศชาติ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2560: 10) กล่าวว่า แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐาน

การศึกษาวิชาชีพ เป็นภารกิจสำคัญของสถานศึกษาครูผู้สอนในการฝึกอบรมผู้เรียนให้พัฒนาปัญญา เกิดความรู้ความเข้าใจในข้อเท็จจริงและสภาวะของสิ่งทั้งหลาย มีทัศนคติที่ถูกต้องปฏิบัติและจัดการ สิ่งทั้งหลายตามที่ควรจะเป็น เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนคือ ความมีชีวิตอยู่อย่างสำเร็จผลดีที่สุด มีจิตใจเป็นอิสระ มีสุขภาพจิตสมบูรณ์ และเกิดประโยชน์ผู้อื่นคือ สามารถช่วยสร้างสรรค์ประโยชน์สุข แก่คนทั้งหลายที่อยู่ร่วมกันเป็นสังคมได้ ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาให้ ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต้องประกอบด้วย ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านลักษณะพฤติกรรมนิสัยและด้านทักษะทางปัญญา ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2557 (ปรับปรุง พ.ศ. 2560) กำหนดกิจกรรมหลักและการจัดกิจกรรมขององค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย เป็นกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาความเป็นเลิศด้านอาชีวศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของสมาชิก องค์การ นักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทยให้เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ปรับตัวเข้ากับชุมชนหรือสังคมที่เปลี่ยนแปลง มีทักษะความชำนาญตามมาตรฐาน วิชาชีพ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สามารถ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ให้แบ่ง กิจกรรมหลักออกเป็น 2 เป้าหมาย คือ เป้าหมายที่ 1 การพัฒนาสมาชิกให้เป็น คนดีและมีความสุข ประกอบด้วยแผนพัฒนา 5 แผน ดังนี้ 1) แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างบุคลิกภาพและความ รับผิดชอบต่อสังคม 2) แผนการจัดกิจกรรมเสริมสร้างสุขภาพ กีฬาและนันทนาการ 3) แผนการจัด กิจกรรมเสริมสร้างพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม 4) แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม 5) แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป้าหมายที่ 2 การ พัฒนาสมาชิกให้เป็น คนเก่งและมีความสุข ประกอบด้วยแผนพัฒนา 5 แผน ดังนี้ 1) แผนการจัด กิจกรรมพัฒนามาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ 3) แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้แบบบูรณาการ 5) แผนการจัดกิจกรรม พัฒนาความรู้และความสามารถทางวิชาการ 5) แผนการจัดกิจกรรมพัฒนานักเรียนนักศึกษาให้มี มาตรฐานสู่สากล (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2561: 7) ส่วนอนันตญา ทาระธรรม (2558: 162-164) ได้ประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนโรงเรียนวัดเนินหินแร่ (เหมยกรนุสรณ์) พบว่า ผลการบันทึกจากการสำรวจ รางวัล เกียรติ บัตร หลังจากประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ นักเรียนโรงเรียนวัดเนินหินแร่ (เหมยกรนุสรณ์) พบว่า นักเรียนได้รับการยกย่องเป็นเด็กดีศรี นครนายก ประจำปี 2559 จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก และได้รับการยก ย่องเป็นเด็กดีมีคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น ประจำปีการศึกษา 2558 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อำนวย นवलจันทร์ (2561 : บทคัดย่อ) ได้ประเมินโครงการส่งเสริมผู้ประกอบการอาชีวศึกษาของ วิทยาลัยอาชีวศึกษาชุมพร โดยประยุกต์ใช้โครงงานวิทยาศาสตร์ตามเกณฑ์มาตรฐาน พบว่า ด้าน ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้านการเป็นผู้ประกอบการอาชีวศึกษา โดยประยุกต์ใช้โครงงานวิทยาศาสตร์ตาม เกณฑ์มาตรฐานวิทยาลัยอาชีวศึกษาชุมพร พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โดยภาพรวมในปีการศึกษา 2561 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 75.05 อยู่ในระดับดีมาก เทียบกับปีการศึกษา 2560 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 64.87 อยู่ใน ระดับน่าพอใจ ผู้เรียนมีผลการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.17 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยรวมในปีการศึกษา 2561 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 77.09 อยู่ในระดับดีมาก เทียบกับปีการศึกษา 2560 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 63.94 อยู่ในระดับน่าพอใจ ผู้เรียนมีผลการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 13.15

วิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี มีวิสัยทัศน์คือ ผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพให้ได้ คุณภาพมาตรฐานอาชีวศึกษา โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีพันธกิจคือ จัดการเรียนการสอนและการฝึกอบรมวิชาชีพด้วยหลักสูตรที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิจัย นวัตกรรมและใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาวิชาการ วิชาชีพ และการบริการชุมชน ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ส่งเสริมการปกครองของระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อนุรักษ์และสืบสานศิลปวัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่น (วิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี, 2564: 38-44) และจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561 ประจำปีการศึกษา 2563 มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ ร้อยละ 72.77 ประเด็นที่ 1.1 ด้านความรู้ ร้อยละ 60 ประเด็นที่ 1.2 ด้านทักษะและการประยุกต์ใช้ ร้อยละ 68 ประเด็นที่ 1.3 ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ร้อยละ 89.47 มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา ร้อยละ 92.2 ประเด็นที่ 2.1 ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา ร้อยละ 64 ประเด็นที่ 2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ร้อยละ 97.65 ประเด็นที่ 2.3 ด้านการบริหารจัดการ ร้อยละ 92.31 ประเด็นที่ 2.4 ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ร้อยละ 100 มาตรฐานที่ 3 การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ร้อยละ 91.67 ประเด็นที่ 3.1 ด้านความร่วมมือในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ร้อยละ 88.89 ประเด็นที่ 3.2 ด้านนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ งานสร้างสรรค์ งานวิจัย ร้อยละ 100 สรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาร้อยละ 83.00 จากข้อมูลการประเมินตนเอง แสดงให้เห็นว่าคุณภาพผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานีทั้งด้านความรู้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ สาเหตุหนึ่งมาจากการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี ยังมีข้อบกพร่องที่จะต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนของวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานีเป็นคนดีและคนเก่งของสังคมและประเทศชาติ การพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดีและคนเก่ง จำเป็นที่จะต้องได้รับการพัฒนาหลายส่วน นอกจากการจัดการเรียนการสอนตามปกติแล้ว จำเป็นที่จะต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เป็นคนดีและคนเก่งอย่างต่อเนื่อง และหลากหลายให้กับผู้เรียน

จากความเป็นมาปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี ได้ตระหนักและให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพด้านความรู้ ทักษะและความสามารถในการประยุกต์ใช้ มีเจตคติ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จึงได้เสนอโครงการส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่งของวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี เข้าในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2563 เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีและคนเก่ง ซึ่งจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานีต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

1.2.1 เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านบริบทโครงการส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง ของวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี

1.2.2 เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านปัจจัยนำเข้าโครงการส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง ของวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี

1.2.3 เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านกระบวนการโครงการส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง ของวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี

1.2.4 เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านผลผลิตโครงการส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง ของวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี

1.3 คำถามการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง ของวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี ครั้งนี้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่และเพียงใด

1.4 ขอบเขตของการประเมินโครงการ

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

โครงการส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่งของวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี ผู้ประเมินประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPPIEST Model ของ Stufflebeam and Shinkfield (2007) เป็นมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้นจากการขยายการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ตามรูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) แบบเต็ม โดยกำหนดรูปแบบการประเมินและคำถามการประเมินให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้ 1) การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) 2) การประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) 3) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) 4) การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ส่วนปรับขยาย 4.1) การประเมินผลกระทบ (Impact) 4.2) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness) 4.3) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability) และ 4.4) การประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability)

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.2.1 ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครูผู้สอน จำนวน 61 คน คณะกรรมการวิทยาลัย จำนวน 17 คน ผู้แทนสถานประกอบการ จำนวน 47 คน ผู้เรียน จำนวน 1,093 คน ผู้ปกครอง 1,093 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,309 คน

1.4.2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 4 คน ครูผู้สอน จำนวน 52 คน คณะกรรมการวิทยาลัย จำนวน 17 คน ผู้แทนสถานประกอบการ จำนวน 44 คน ผู้เรียน จำนวน 186 คน ผู้ปกครอง 186 จำนวน รวมทั้งสิ้นจำนวน 489 คน ได้มาจากตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 607-610) ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ส่วนผู้เรียนและผู้ปกครอง ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของผู้เรียนแต่ละหลักสูตร

1.4.3 ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่ใช้ในการประเมินโครงการ มีดังนี้

1.4.3.1 การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) ได้แก่ การประเมินเกี่ยวกับบริบทที่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและความต้องการของชุมชน สังคม และสถานประกอบการ ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง ของวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี กับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี

1.4.3.2 การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ได้แก่ การประเมินเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ และความเหมาะสมของบุคลากร ความเพียงพอ งบประมาณ ระยะเวลา และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์

1.4.3.3 การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) ได้แก่ การประเมินเกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินโครงการ การปฏิบัติตามแผน/การดำเนินโครงการ การนิเทศ กำกับ ติดตาม การสรุปรายงาน และการนำผลการดำเนินงานไปใช้ของการจัดกิจกรรม การวัดผลและประเมินผล การใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ในกิจกรรมและสภาพการดำเนินงานตามกิจกรรมต่าง ๆ

1.4.3.4 การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ได้แก่ การประเมินเกี่ยวกับด้านคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ด้านสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี ด้านอนุรักษ์ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับวิชาชีพสาขาที่เรียน มีความสามารถคิดวิเคราะห์ มีทักษะในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร มีความสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยี โดยประเมินจากผลการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง ของวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี ใน 4 ด้าน ได้แก่ การประเมินผลกระทบ (Impact) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability) และการประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability)

1) การประเมินผลกระทบ (Impact) ได้แก่ ประเมินผลกระทบที่นอกเหนือจากผลผลิตที่ต้องการให้เกิดจากการดำเนินโครงการ ว่าสิ่งที่ผู้รับผลประโยชน์จากโครงการหรือสิ่งแทรกแซง ได้รับเกินไปกว่าเป้าหมายความต้องการหรือผลกระทบที่เกินกว่าที่กำหนด จะเป็นไปในทางบวกหรือทางลบก็ล้วนแต่เป็นผลกระทบทั้งสิ้น

2) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness) ได้แก่ ประเมินผลสำเร็จของโครงการที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ สามารถบรรลุและตอบสนองความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

3) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability) ได้แก่ ประเมินแนวทางการปฏิบัติอย่างเป็นระบบที่เกี่ยวกับการนำโครงการไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืน หรือประเมิน ความคงอยู่ ความต่อเนื่องในการนำโครงการที่ประสบผลสำเร็จไปใช้รวมถึงวิธีการในการรักษาไว้ซึ่ง ความสำเร็จของโครงการ

4) การประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability) ได้แก่ การประเมินการนำความรู้ด้านคุณธรรมไปถ่ายทอด ขยายผล ประยุกต์ ปรับปรุงใช้ในที่อื่น ๆ

1.4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

โครงการส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่งของวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี ได้เริ่มดำเนินกิจกรรมในปีการศึกษา 2563 เป็นต้นมา โดยกำหนดระยะเวลาการประเมินเป็น 3 ระยะ ได้แก่ 1) การประเมินก่อนดำเนินโครงการ ประกอบด้วย การประเมินด้านบริบทและด้านปัจจัยนำเข้า ระหว่างวันที่ 1 มีนาคม – 30 เมษายน 2563 2) การประเมินระหว่างดำเนินโครงการ คือการประเมินด้านกระบวนการ ระหว่างวันที่ 1 พฤษภาคม – 31 ธันวาคม 2563 และ 3) การประเมินหลังดำเนินโครงการ ประกอบด้วย การประเมินด้านผลผลิตและความพึงพอใจที่มีต่อโครงการตามความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2564 – 28 กุมภาพันธ์ 2564

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 โครงการส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง ของวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี หมายถึง โครงการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม และโครงการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นคนที่ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความรู้ และทักษะเกี่ยวกับวิชาชีพสาขาที่เรียน มีความสามารถคิดวิเคราะห์ มีทักษะในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร มีความสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยี

1.5.2 การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการที่ทำให้ทราบถึงสัมฤทธิ์ผลของโครงการ ข้อมูลได้จากการประเมินโครงการเป็นตัวช่วยในการตัดสินใจว่าโครงการสมควรได้รับการขยายงาน สนับสนุนให้คงอยู่ต่อไปหรือสมควรระงับการดำเนินการ ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ เพื่อให้ได้สารสนเทศสำหรับการตัดสินใจ โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPPIEST Model ของ Stufflebeam and Shinkfield (2007) เป็นมิติการประเมินที่เพิ่มขึ้นจากการขยายการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ตามรูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) แบบเต็ม โดยกำหนดรูปแบบการประเมินและคำถามการประเมินให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังนี้ 1) การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) 2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) 3) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) 4) การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ส่วนปรับขยาย 4.1) การประเมินผลกระทบ (Impact) 4.2) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness) 4.3) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability) และ 4.4) การประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability)

1.5.2.1 การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับบริบทที่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและความต้องการของชุมชน สังคม และสถานประกอบการ ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติและความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง ของวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี กับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี

1.5.2.2 การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ และความเหมาะสมของบุคลากร ความเพียงพอ งบประมาณ ระยะเวลา และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์

1.5.2.3 การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินโครงการ การปฏิบัติตามแผน/การดำเนินโครงการ การนิเทศ กำกับ ติดตาม การสรุปรายงาน และการนำผลการดำเนินงานไปใช้ของการจัดกิจกรรม การวัดผลและ ประเมินผล การใช้สื่อและเทคโนโลยีต่าง ๆ ในกิจกรรมและสภาพการดำเนินงานตามกิจกรรมต่าง ๆ

1.5.2.4 การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) หมายถึง การประเมินเกี่ยวกับ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ด้านสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี ด้าน อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความรับผิดชอบต่อสังคม และด้านการปฏิบัติตามมาตรฐาน วิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับวิชาชีพสาขาที่เรียน มีความสามารถคิด วิเคราะห์ มีทักษะในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น มี ทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร มีความสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยี โดยประเมินจากผลการดำเนินงาน ตามโครงการส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง ของวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี ใน 4 ด้านได้แก่ การประเมินผลกระทบ (Impact) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability) และการประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability)

1) การประเมินผลกระทบ (Impact) หมายถึง ประเมินผลกระทบที่นอกเหนือจาก ผลผลิตที่ต้องการให้เกิดจากการดำเนินโครงการ ว่าสิ่งที่ผู้รับผลประโยชน์จากโครงการหรือสิ่ง แทรกแซง ได้รับเกินไปกว่าเป้าหมายความต้องการหรือผลกระทบที่เกินกว่าที่กำหนด จะเป็นไปใน ทางบวกหรือทางลบก็ล้วนแต่เป็นผลกระทบทั้งสิ้น

2) การประเมินประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ประเมินผลสำเร็จของ โครงการที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ สามารถบรรลุและตอบสนองความต้องการจำเป็น ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

3) การประเมินความยั่งยืน (Sustainability) หมายถึง ประเมินแนวทางการปฏิบัติ อย่างเป็นระบบที่เกี่ยวกับการนำโครงการไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืน หรือประเมิน ความคง อยู่ ความต่อเนื่องในการนำโครงการที่ประสบผลสำเร็จไปใช้รวมถึงวิธีการในการรักษาไว้ซึ่ง ความสำเร็จของโครงการ

4) การประเมินการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability) หมายถึง การประเมินการนำ ความรู้ด้านคุณธรรมไปถ่ายทอด ขยายผล ประยุกต์ ปรับปรุงใช้ในที่อื่น ๆ

1.5.3 การส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นคนดีคนเก่ง หมายถึง การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี อนุรักษ์ธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม ปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ มี ความรู้และทักษะเกี่ยวกับวิชาชีพสาขาที่เรียน มีความสามารถคิดวิเคราะห์ มีทักษะในการแก้ปัญหา มี ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น มีทักษะด้านการติดต่อสื่อสาร มี ความสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยี

1.5.4 ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง รองผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานีและ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี

1.5.5 คณะกรรมการวิทยาลัย หมายถึง คณะกรรมการวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี ที่ ได้รับคำสั่งแต่งตั้งโดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

1.5.6 ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการและครูอัตราจ้าง ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี

1.5.7 ผู้แทนสถานประกอบการ หมายถึง ผู้ประกอบกิจการที่วิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี จัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) ร่วมกันในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน

1.5.8 ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ปกครองดูแลนักเรียนนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี ในปีการศึกษา 2563

1.5.9 ผู้เรียน หมายถึง นักเรียนนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ของวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี ในปีการศึกษา 2563

1.6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ผลการประเมินโครงการส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง ของวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี จะเป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี และเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานตามโครงการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนเป็นคนดี และคนเก่ง สามารถไปประกอบอาชีพและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

1.6.2 ผลที่ได้จากการประเมินโครงการส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง ของวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี ถือเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานใหม่ได้

1.6.3 ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำผลการประเมินโครงการส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง ของวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานี ไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานการส่งเสริมให้ผู้เรียนวิทยาลัยเทคนิคนครอุบลราชธานีมีคุณภาพเพิ่มขึ้น

1.6.4 ผลที่ได้แนะนำเสนอต่อผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานต้นสังกัด สังคม และชุมชนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มมากขึ้น และขอรับการส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคม ชุมชน และประเทศชาติต่อไป